

GOUDSE PIJPENMAKER KEES MOERINGS

door F.Tymstra

Kees Moerings, de broer van de pottenbakker en pijpenmaker Adrie Moerings, heeft zijn werkplaats in de Kuiperstraat 47 in Gouda. Hij vervaardigt Goudse pijpen en tegels als relatiegeschenk, zodat deze producten bij de verzamelaars vrij onbekend zijn. Enkele pijpen o.a. het korte Gouds model en de Jan Steenpijp worden doorlopend in neutrale geschenk-uitvoering gemaakt en o.a. in de sigarenwinkel van Van Vreumingen in de Wijdstraat aan voornamelijk toeristen verkocht.

In het begin van de 50-er jaren was Kees, totdat hij in militaire dienst ging, plateelschilder bij de firma Goedewaagen. Daar hielp hij ook af en toe op de pijpenafdeling. Omdat hij geïnteresseerd was in het pijpen maken kreeg hij een aanbod om opgeleid te worden voor pijpenmaker. Hij vond het vak echter niet dynamisch genoeg en bedankte voor de eer.

Na zijn diensttijd pakte hij het schildersvak weer op en ging tevens experimenteren met het maken van gipsen pijpenmallen om doorrokers te vervaardigen. Dat leidde in de 60-er jaren tot leuk nevenwerk.

In 1965 prefereerde Kees een baan bij Rijkswaterstaat waar hij tot aan zijn uittreden is gebleven. Maar de interesse voor het pijpen maken bleef bestaan. Aangezien het beschilderen van plateel steeds duurder werd leerde hij de techniek van het zeefdrukken dat ongekende mogelijkheden gaf voor het aanbrengen van teksten. Een van te voren door zeefdruk bedrukt transfer nam nu de plaats in van het handschilderwerk. De zeefdruktechniek was ook geschikt voor het bedrukken van tegels met oud

Hollandse voorstellingen of eigen teksten. Ook hiervoor kan men bij Kees nog altijd terecht. Hij verzorgt kleine en grote oplagen.

De prijs van een eenvoudig geglazuurd pijpje verpakt in een plastic koker of doosje gaat ongeveer € 5 kosten. De handbeschilderde geglazuurde maatpijp (55 cm) met eigen tekst in een houten kistje is uitermate geschikt als geschenk voor een speciale gebeurtenis en gaat ongeveer € 75 kosten.

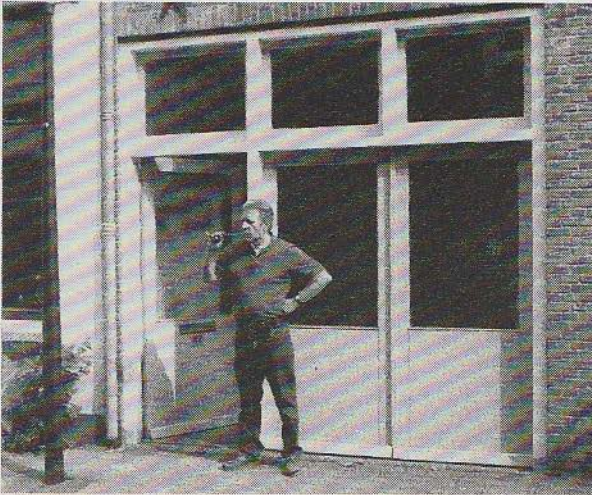

Al lang koesterde Kees de wens een eigen pijpenmakersmerk te willen hebben. Het werd uiteindelijk het Goudsche merk de keeshond. De link ligt bij het verleden. Gezien zijn uiterlijk werd hij vroeger "witte Kees" genoemd en zoals hij er aan toevoegt: het is een pittig beest, ik voel me daar wel vertrouwd mee.

Het productieproces:

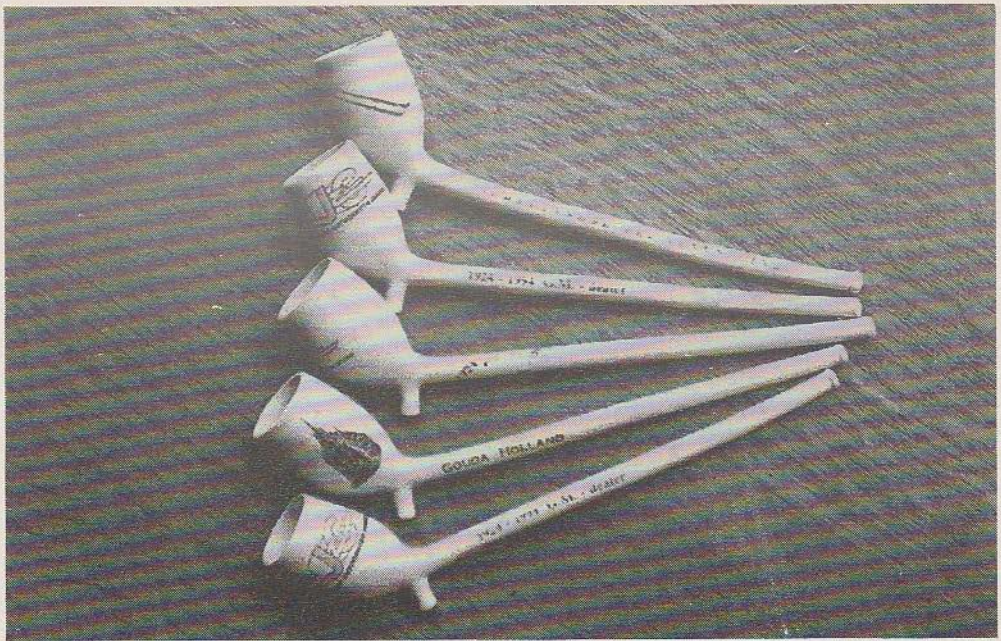
Kees is doet vrijwel alles in eigen beheer. Van het vervaardigen van de mal, tot aan het eindproduct in de winkel. Drijfveer is zijn affiniteit met de techniek en het handwerk. Toen hij in de 70-er jaren bij zijn broer Adrie voor toeristen het pijpen maken demonstreerde wilde hij voor zichzelf een messing mal ontwikkelen om ook een gekaste pijp te kunnen maken. Het vereist veel kundigheid om dat voor elkaar te krijgen:

1. Eerst wordt een model gemaakt. Voor de steel gebruikt Kees hout. Het model laat de vorm en grootte van de toekomstige pijp zien.
2. Van dit model wordt een 2-delige gipsen mal gegoten, waarvan beide delen er blokvormig uitzien. We noemen dit de 1° vorm.
3. Het blok wordt uitgesneden naar de contouren van de te maken koperen mal .
4. Van deze 1° vorm wordt in gips een moedermal (positief) afgegoten.
5. Daarna wordt uit de moedermal een wasmodel gemaakt voor de brongieteer.
6. De brongieteer giet via de verloren wasmethode een ruwe bronzen mal.
7. Na eindeloos schuren, vijlen en passen is de mal klaar voor gebruik.
8. Nu worden de bijbehorende stopper en weijer gemaakt.

Om een gipsen mal te maken verlopen de eerste 4 fasen identiek. Is eenmaal de moedermal gemaakt, dan kunnen de gipsen mallen afgegoten worden voor direct gebruik. Deze mallen gaan minder lang mee dan een bronzen mal, zodat regelmatig nieuwe mallen van de moedermal afgegoten moeten worden om de pijp "scherp" te houden. Als de pijpen, gekast of gegoten, klaar zijn worden ze voor de

eerste keer gebakken (biscuit.) Dan wordt er transparant glazuur op aangebracht en worden ze opnieuw gebakken. Tenslotte wordt het van de voren gedrukte transparant bevestigd en gaan de pijpen voor de 3° keer de oven in. De afbeeldingen en/of teksten versmelten nu in het glazuur. Nadat ze verpakt zijn worden ze aan de klant afgeleverd. Wie nadere informatie wenst kan contact opnemen met Kees Moerings: tel. 0182-533901

boven: kort Gouds model - onder: Jan Steenpijp